

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 562/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíša (sudca spravodajca) a Libora Duľu v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Mariánom Ďurinom, advokátom, Sibírska 4, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B3-16 C 43/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 16. októbra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Mestského súdu Bratislava IV (ďalej len „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. B3-16 C 43/2021 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 eur. Zároveň žiada o náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou doručенou Okresnému súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) 24. mája 2021 domáha náhrady pohľadávky vo výške 20 000 eur z titulu porušenia zmluvy o budúcej zmluve zo 4. mája 2020 (ďalej len „zmluva“) uzatvorenej medzi sťažovateľkou a žalovanými, ktorí sa v nej zaviazali v budúcnosti uzatvoriť kúpnu zmluvu na v zmluve špecifikovanú nehnuteľnosť, ktorá bola v ich vlastníctve a o ktorej kúpe prejavila sťažovateľka záujem. V napadnutom konaní nebolo do dňa podania ústavnej sťažnosti právoplatne rozhodnuté.

II. Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti zrekapitulovala doterajší priebeh napadnutého konania. Žalobu podala 24. mája 2021, okresný súd ju vyzval 1. júna 2021 na zaplatenie súdneho poplatku. Následne 8. júla 2021 vydal platobný rozkaz, proti ktorému podali žalovaní odpor 23. augusta 2021. Odpor žalovaných bol sťažovateľke doručený 8. októbra 2021 a sťažovateľka sa k nemu vyjadrila 22. októbra 2021. Odvtedy sa v napadnutom konaní prakticky nekoná.

4. Sťažovateľka poukázala na skutočnosť, že 7. augusta 2023 adresovala predsedníčke mestského súdu sťažnosť na prieťahy v konaní. Mestský súd vyzval sťažovateľku na doplnenie nedostatkov sťažnosti, no na sťažnosť neodpovedal a rovnako ostal pasívny aj v napadnutom konaní.

5. Podľa názoru sťažovateľky napadnuté konanie nie je po právnej a skutkovej stránke natoľko zložitá, aby sa nekonalo, keďže skutkové okolnosti sú zrejmé. Vo veci sa už obe strany vyjadrili a mali možnosť predkladať/navrhovať dôkazy, teda súd mohol rozhodnúť. Napriek tomu sa od podania žaloby neuskutočnilo žiadne pojednávanie, a to bez zavinenia strán, napriek žiadosti sťažovateľky.

6. Podľa názoru sťažovateľky hlavnú mieru zodpovednosti za takéto prieťahy nesie práve mestský súd, resp. jeho neefektívny postup. Celý súdny proces sa vyznačuje nezvyčajnou zdĺhavosťou a nedostatočným záujmom mestského súdu o jeho spravodlivé a definitívne vyriešenie. Mestský súd nevie efektívne usporiadať a korigovať rozvrh práce jednotlivých sudcov tak, aby boli súdne konania plynulé a kauza sťažovateľky vyriešená.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prerokovanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom mestského súdu v napadnutom konaní.

8. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 302/2020).

9. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 22/2016) spravidla zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú (i) právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, (ii) správanie účastníka súdneho konania a (iii) postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02).

10. Z hľadiska právnej a faktickej zložitosti prípadu ústavný súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by nasvedčovali, že napadnuté konanie je po právnej alebo skutkovej stránke zložitým. Ústavný súd nepopiera, že výsledok napadnutého konania je pre sťažovateľku nepochybne dôležitý, ale tento typ konania nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany konajúcich súdov osobitný prístup (ako to je napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých).

11. Z hľadiska správania účastníkov konania ústavný súd uvádza, že sťažovateľka sa svojim správaním nepričinila o vznik zbytočných prietáhov v napadnutom konaní.

12. Pri hodnotení tretieho kritéria ústavný súd poukazuje na judikatúru súvisiacu s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, v ktorej opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

13. V tomto kontexte ústavný súd dáva do pozornosti aj rozhodovacu prax a judikatúru ESLP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok ESLP z 15. 10. 1999, č. 26614/95, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, č. 32967/96, body 64, 65 a 66).

14. Posudzujúc aktuálnu dĺžku napadnutého konania, ústavný súd konštatuje, že nečinnosť okresného (v súčasnosti mestského) súdu v napadnutom konaní sama osebe nemá ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by si vyžadovala prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Celková dĺžka napadnutého konania v súčasnosti predstavuje 2 roky a 5 mesiacov a táto dĺžka v súčasnosti nie je nezlučiteľná so základnými právami sťažovateľky, ktorých porušenie namieta. Vzhľadom na argumentačné prepojenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy so základným právom na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy taktiež nemožno vyvodit' (resp. konštatovať) ani porušenie predmetného základného práva.

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

16. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

17. Napokon ústavný súd uzatvára, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik prietáhov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona

o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľke, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložila ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu